

ÅRSMELDING 2011

Innledning

EU har hatt mange store utfordringer det siste året. Aller mest oppmerksomhet har den økonomiske krisen i Europa fått, og det er spesielt eurosamarbeidet som er satt på en alvorlig prøve. Gjennom hele 2011 så krisen ut til stadig å bli verre.

Hellas har ei så stor statsgjeld at landet har fått tilført store beløp i krisemidler for å kunne håndtere sine lån. Men samtidig må gjelda nedskrives, og det må gjennomføres store kutt i offentlige utgifter. Portugal har også i 2011 fått tilført penger fra dette krisefondet.

I starten av 2012 kan vi registrere noen positive signaler som gir håp om at det er et lys i enden av tunnelen. Det mest positive tegnet på at gjeldskrisen nå er på retur, er at renten på statspapirer både i Italia og Spania har gått ned fra over 7 % i slutten av november 2011 til 3,5 % i begynnelsen av mars 2012, og det er det laveste nivå på over ett år. Årsaken til denne positive utviklingen er at Den europeiske sentralbanken i to omganger i vinter har lånt ut store beløp til europeiske banker til bare én prosent rente. Dermed har bankene penger å låne ut til sine kunder, og det har bidratt til å øke risikoviljen i markedene.

Til og med Hellas har for første gang på lenge fått positive tilbakemeldinger fra EU på de tiltak som landet er i ferd med å gjennomføre, og det ser ut som om majoriteten av grekerne er villig til å være med på den hestekuren som landet trenger. Men Hellas har ikke hatt økonomisk vekst på 5 år. I 2011 hadde landet en nedgang i bruttonasjonalprodukt på 7,0 %. Veggen fram til en sunn og god økonomi i Hellas er derfor veldig lang.

Men hele Europa sliter med en lav økonomisk vekst. I gjennomsnitt for alle EU-landene var det i 2011 en økonomisk vekst på 0,9 %. I Norge var den økonomiske veksten i fjor 1,8 %. En følge av lav økonomisk vekst er at arbeidsledigheten i de fleste land i Europa har steget litt i 2011. Høyest arbeidsledighet er det i Spania med over 23 % arbeidsløse. Og for de under 25 år i Spania er arbeidsledigheten rundt 50 %.

Norges forhold til EU har blitt gjennomgått i den såkalte Europautredningen som ble lagt fram i januar 2012. Utredningen har fått tittelen "Utenfor og innenfor". Utredningen vurderer ikke framtidige utviklingstrekk i Europa, og heller ikke ulike alternativer for Norges tilknytningsform. I stedet beskrives og analyseres Norges avtaler med EU slik de er i dag, og slik de har utviklet seg fra 1992 og fram til og med 2011. Virkningene for norsk økonomi, politikk og samfunnsliv er beskrevet og analysert.

Utredningen viser at Norge har overtatt omkring 75 prosent av EU-retten gjennom EØS-avtalen og andre avtaler Norge har med EU. Samtidig har EØS-avtalen vært et stabilt og forutsigbart rammeverk for nesten all økonomiske samkvem Norge har med EU-landene. Europautredningen er nå lagt ut på høring, og Utenriksdepartementet forbereder en stortingsmelding om EU og EØS som skal legges fram til høsten.

Trøndelags Europakontor har i 2011 arbeidet mye med virksomhetsplanen for kontoret. Da har vi hatt fokus på kontorets visjon, hovedmålsetting, hovedoppgaver og fokusområder. Resultatet av dette arbeidet finnes i virksomhetsplanen vår for 2012.

Kontorets visjon: *"Trøndelags Europakontor – en nøkkel til Europa"*

Kontorets hovedmålsetting: *"Trøndelags Europakontor skal skape vekst og utvikling i Trøndelag gjennom internasjonalisering, kompetansedeling, nettverksbygging og nyttiggjøring av de muligheter som ligger i Norges avtaler med andre land i Europa".*

Drift

Trøndelags Europakontor har siden oppstarten i 2001 arbeidet etter følgende hovedprioriteringer:

- a) assistere næringslivet i internasjonalisering og eksport,
- b) assistere FoU-miljøer, skoler og bedrifter som søker deltakelse i europeiske utdannings- og FoU-programmer,
- c) assistere regionale og lokale myndigheter med informasjon, representasjon og deltakelse i europeisk samarbeid.

Gjennomgående for kontorets virksomhet er at det skal være en kompetansepartner og kontakt for trøndersk nærings- og samfunnsniv i EU/EØS-spørsmål. Dette virkeliggjøres på flere måter. Det første er å løse informasjonsoppdrag for bedrifter og organisasjoner basert på direkte henvendelser, eller som resultat av kontorets ansatte sin møtevirsomhet i Trøndelag.

Fokusområder

Virksomhetsplanen for 2011 har som hensikt å spisse aktiviteten i fokusområder. Virksomhetsplanen ble utarbeidet i samarbeid mellom ressursgruppen, daglig leder og styret. Den har følgende fokusområder:

- 1: **EØS-midlene 2009-2014**
- 2: **Ungdom**
- 3: **Klima, miljø og energi**
- 4: **Mat**

1: EØS-midlene 2009-2014

I perioden 2009-2014 vil Norge bidra med 347 millioner euro (nesten 3 mrd. NOK) per år til sosial og økonomisk utjevning og samarbeid i Europa.

Mottakerlandene er de 12 nyeste EU-landene Bulgaria, Romania, Estland, Latvia, Litauen, Polen, Tsjekkia, Slovakia, Ungarn, Slovenia, Kypros og Malta, pluss Portugal, Hellas og Spania. De prioriterte områdene blir miljø og klima, helse, forskning, utdanning og kultur, arbeidsliv og sivilt samfunn, justis og menneskelige ressurser.

Forhandlingene mellom de tre giverlandene Norge, Island og Liechtenstein og de 15 mottakerlandene har dratt ut i tid. Ved utgangen av 2011 er det signert avtaler med 13 mottakerland om hvilke prioriteringer som skal gjøres i det enkelte land. Fortsatt pågår forhandlingene med Romania og Portugal, men det forventes at disse avtalene også blir signert tidlig i 2012.

Starten av 2012 vil bli brukt på å etablere programmer. Ved utgangen av 2011 var det etablert bare to programmer, og det forventes totalt 135 programmer. Utlysning av de første prosjektmidlene vil sannsynligvis starte i løpet av våren eller sommeren 2012.

Sammenlignet med den gamle ordningen for perioden 2004-2009 vil det i den nye ordningen bli lagt større vekt på å få med norsk partner i prosjektene, og det er en god mulighet også for trønderske aktører.

God synlighet av prosjekter finansiert med norske penger.

Siden den nye finansieringsordningen ennå ikke har kommet i gang, har Trøndelags Europakontor sitt arbeid i 2011 stort sett dreid seg å orientere om resultatet av den tidligere ordningen, og om status for den nye ordningen som etter hvert kommer.

2: Ungdom

Høsten 2010 etablerte NTNU og Trøndelags Europakontor en samarbeidsavtale der studenter fra masterprogrammet i Europastudier tilbys et tre måneders praksisopphold ved Europakontoret.

I 2011 var det tre masterstudenter som hadde praktikantopphold i Brussel. Dette gir studenten en praktisk erfaring fra EU-hovedstaden, samtidig som oppholdet også gir mange gode innspill til masteroppgaven. For Trøndelags Europakontor er studentene fra NTNU en meget verdifull ressurs.

Trøndelags Europakontor har i 2011 fortsatt ordningen med to traineer som jobber ett år ved kontoret i Brussel. En av traineene fortsetter deretter ett år som koordinator i Trøndelag. Koordinatoren fungerer da som Europakontorets hjemmeapparat med kontorsted som rullerer mellom kontorets medlemmer. Dette gir god kontakt med medlemmene, men oppholdene blir korte, og det er kanskje ikke den optimale løsningen verken for koordinator eller medlemmene. I 2012 vil vi vurdere løsninger som kan forbedre koordinatorrollen.

Europakontoret har både gjennom vår nettside og i møter og seminarer informert om EUs programmer for livslang læring (LLP). Dette er programmer som retter seg mot barn og ungdom fra barnehager via grunnskole og videregående skole til høyskoler og universitet. Voksenopplæring er også en del av disse programmene. EU har i tillegg et ungdomsprogram som heter Aktiv Ungdom, og som gir støtte til ikke-formell læring. I arbeidet med ungdomsprogrammene har Trøndelags Europakontor et nært samarbeid med internasjonal prosjektkoordinator i Nord-Trøndelag.

Malin Kull og Christina Wår Hanssen, praktikanter ved Mid-Sweden og Mid-Norway, holder en presentasjon for elever ved Scandinavian School of Brussels.

3: Klima, miljø og energi

Brussel er en meget viktig møteplass. Mange konferanser og seminarer arrangeres her, og det knyttes verdifulle kontakter mellom næringsliv, forskning og det politiske miljø. En av hovedoppgavene for kontoret vårt er derfor å bidra til at sentrale aktører i Trøndelag kan delta på den arenaen som Brussel er.

Under EUs årlige temauke for bærekraftig energi, "EU Sustainable Energy Week" som ble arrangert i Brussel i april 2011, hadde prosjektleder Viggo Iversen en interessant presentasjon av Windcluster Mid-Norway. Nesten 100 deltakere fra 7 ulike land fikk på denne måten en god innføring i det arbeidet som nå skjer innenfor vindenergi i Trøndelag.

Prosjektleder Viggo Iversen presenterer Windcluster Mid-Norway.

EU-kommisjonen ønsket under Open days 2011 å få presentert gode eksempler på Interregprosjekter. Trøndelags Europakontor foreslo Green Highway

prosjektet, som er et samarbeidsprosjekt mellom Sundsvall, Østersund og Trondheim (SØT-samarbeidet). Målet med dette prosjektet er å skape en transportkorridor mellom Sundsvall og Trondheim fri for fossile brennstoffer. EU-kommisjonen mottok 150 forslag til prosjekter som kunne presenteres under Open Days. Av disse plukket de ut 16 prosjekter, og ett av disse var Green Highway som Kjell Inge Stellander fra Trondheim kommune presenterte på en utmerket måte under Open Days.

Klima, miljø og energi er store områder å følge med på. Kontoret har i løpet av 2011 prøvd å holde en viss oversikt over utviklingstrekkene og lagt ut 19 ulike artikler om dette temaet på hjemmesiden vår.

4: Mat

Europakontoret har i løpet av de siste årene samarbeidet med Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS med å styrke kompetanse innen markeds kunnskap og muligheter for trøndersk nisjemat på eksportmarkedet. Høsten 2008 ble det satt i gang et prosjekt med målsetting om å gjøre trøndersk mat og drikke tilgjengelig i Brussel. Prosjektet ble gjennomført som et samarbeid mellom Oi! Trøndersk Mat og Drikke, som var prosjekteier, og Mære landbruksskole og Trøndelags Europakontor. I april 2010 ble det lagt fram en rapport fra dette prosjektet. Denne ble behandlet i Trøndelags Europakontor sitt styre i oktober 2011.

Et av målene med prosjektet var å opprette en distribusjonskanal for trønderske matspesialiteter til et europeisk marked. Høsten 2009 startet Egil Haaseth fra Ålesund den skandinaviske restauranten Up North like ved Grand Place i hjertet av Brussel. Han ønsket i restauranten å fokusere på skandinavisk matkultur og skandinaviske råvarer. For Haaseth var utfordringen å skaffe de råvarene han ønsket seg, spesielt fra Norge. Prosjektets målsetting om å etablere en markedskanal for norske matspesialiteter passet derfor godt med de planene Haaseth hadde for restauranten sin.

Restauranten Up North har nå rundet to år, og den er i god vekst. Fortsatt gjenstår det mange utfordringer både når det gjelder tilgang på norske råvarer, gode logistikk løsninger og priser på produktene som er akseptable i Brussel. For Trøndelags Europakontor har Egil Haaseth og Up North blitt en viktig samarbeidspartner både for å diskutere strategier for å fremme norsk mat i Brussel, og for at trønderske matleverandører skal finne aktuelle markedskanaler her i Belgia.

Et annet mål med prosjektet til Oi! Trøndersk Mat og Drikke var å styrke omdømmet til trøndersk mat og drikke regionalt, nasjonalt og internasjonalt. I mange år har Trøndelags Europakontor sammen med Midt-Sveriges Europakontor invitert gode samarbeidspartnere til en stor julecocktail her i Brussel. Arrangementet har etter hvert blitt svært populært. Og dette er ikke uten grunn, for da serveres det beste vi har av lokal mat både fra Trøndelag og Jämtland.

Julecocktailen 2011 var særdeles vellykket. Kjøkkensjef Jan Kåre Johansen fra Mære landbruksskole og hans kokkekollega fra Jämtland, Bo Thuresson, hadde satt sammen en fantastisk julemeny for de 120 gjestene som var til stede. Det er neppe noe annet sted utenfor Norge at mattradisjonene i Trøndelag og Jämtland blir presentert på en så flott måte. Eller som mange av gjestene sa: "Av alle arrangementene før jul her i Brussel er det ingen som måler seg med den midt-skandinaviske julecocktailen". Og det er ingen tvil om at bedre profilering av Trøndelag som matregion skal vi lete lenge etter.

Lokal mat fra Trøndelag og Jämtland ved julecocktailen 2011.

Enkeltoppdrag

Trøndelags Europakontor har utført 45 oppdrag i 2011. Av dette 11 for private bedrifter og 34 for offentlige instanser og FoU. Med koordinator som en fast representasjon i Trøndelag, har kontoret et nært samarbeid med mange andre "gode hjelpere" i regionen.

Europakontoret søker å være komplementær i forhold til andre partnere i Trøndelag med vår kompetanse og vårt nettverk i Brussel.

Kontorets profilering

Moderne kommunikasjon handler i dag mye om bruk av sosiale media. På Trøndelags Europakontor si hjemmeside forsøker vi å legge ut saker som vi mener er interessante for aktører i Trøndelag. I løpet av 2011 har det blitt lagt ut 102 saker på hjemmesiden. Antall unike brukere på hjemmesiden vår har økt jevnt de siste to årene, og er nå mellom 2000 og 2500 personer hver måned. Kontoret har i 2011 som tidligere år sendt ut månedlige nyhetsbrev, og det er nå omtrent 450 personer som får tilsendt nyhetsbrevet.

I tillegg finner du også Trøndelags Europakontor på Facebook og på Twitter. På Facebook hadde vi ved årsskiftet 175 "likes", som er det høyeste antallet blant de norske regionkontorene. Og det er omtrent samme antall personer som følger oss på Twitter. Via sosiale medier forsøker vi å presentere interessante nyheter, samtidig som vi gir små drypp fra vår hverdag på kontoret.

I trykket media har det vært artikler om kontoret både i Namdalsavisa, Trønder-Avisa, Inderøyningen, Avisa Sør-Trøndelag og i Adresseavisens bilag "Veivalg Trøndelag". Kontoret fikk mye positiv omtale i magasinet "serEØS" som linjeforeningen for Europastudier ved NTNU utgir. Kontorets aktiviteter har også vært presentert i HøgskoleAvisa HiST.

I tillegg har det vært oppslag om Trøndelags Europakontor på en rekke websider, ofte i forbindelse med arrangementer i Trøndelag eller i Brussel.

Møter og studiebesøk

En viktig del av kontorets virksomhet er å arrangere studiebesøk i Brussel, og dette var en aktivitet som økte sterkt i fjor. Kontoret arrangerte i 2011 studiebesøk for 387 personer fordelt på 19 grupper. Til tross for at kontoret har et godt nettverk og en velfungerende logistikk rundt dette med studiebesøk, er dette en aktivitet som til tider beslaglegger store ressurser. Som før har vi meget gode tilbakemeldinger på våre arrangementer i Brussel. Sommert har kontoret ved utgangen av 2011 arrangert studiebesøk for 1855 trøndere siden oppstarten i 2001.

I tillegg har kontoret gode møterom som leies ut gratis til våre medlemmer, og disse var gjennom hele fjoråret i flittig bruk. Totalt var kontoret vertskap for 20 slike møter med til sammen 209 deltakere. Den største brukeren av våre møterom er SINTEF, som virkelig har oppdaget muligheten til å benytte våre møtelokaler når de har møter i mange av EU-prosjektene som de deltar i.

Kontoret har i samarbeid med Innovasjon Norge, fylkeskommunene og andre partnere arrangert en rekke seminarer og samlinger i Trøndelag med fokus på bruk av EU-programmer i lokal nærings- og samfunnsutvikling.

Under Open Days 2011 arrangerte Trøndelags Europakontor i samarbeid med 5 andre europeiske regioner seminaret "Innovation for a Healthy Future". Her presenterte professor Jostein Holmen materiale fra Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT) for 120 deltakere fra hele Europa.

Europakontorets rolle og virksomhet som informasjons- og kompetansepartner har siden oppstarten vært i jevn vekst. 2011 viste samme tendens, med en sterk vekst hjemme i Trøndelag. Kontoret ser at dette er en ønsket og verdsatt aktivitet blant trønderske interesser, og vil utvikle dette videre.

Regnskap

Kontoret har inntekter i form av medlemsavgifter fra medlemmene, innbetalt i euro. For 2011 er mottatt medlemsavgift omregnet til norske kroner 2.594.177 kroner. I tillegg kommer andre driftsinntekter for utførte tjenester 48.893 kroner. Kontorets totale inntekter i 2011 ble da 2.643.070 kroner.

Regnskapet for 2011 viser et driftsmessig overskudd på 33.629 kroner og en totalt opptjent egenkapital på 200.526 kroner.

Økonomien i foreningen må sies å være god, man har igjen klart å opparbeide en liten økonomisk buffer.

Revisjon

BDO AS i Trondheim er Trøndelags Europakontor sin leverandør av revisjonstjenester. Regnskapet for 2011 er ferdig revidert og revisjonsberetningen vitner om et regnskap der alle forhold til lover, forskrifter og vedtekter er fullstendig ivaretatt.

Organisering

Trøndelags Europakontor er organisert som en uavhengig forening med eget organisasjonsnummer i Enhetsregisteret i Brønnøysund. Trøndelags Europakontor styres av et styre valgt blant og av medlemmene. Daglig leder rapporterer til styret i styremøter. I tillegg har kontoret en ressursgruppe sammensatt av en person fra hvert medlem i foreningen. Ressursgruppen er etter innføring av koordinatorordning blitt koordinators daglige kontaktnett hos medlemsorganisasjonene.

Medlemmer

Medlemmer i Trøndelags Europakontor pr. 31.12.2011:

Sør-Trøndelag fylkeskommune
Nord-Trøndelag fylkeskommune
Trondheim kommune
Steinkjer kommune
Høgskolen i Sør-Trøndelag
Høgskolen i Nord-Trøndelag
SpareBank 1 SMN
Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk
Bioforsk Midt-Norge
NTNU
SINTEF

Det har ikke kommet til nye medlemmer i 2011. Steinkjer kommune avsluttet sitt medlemskap i foreningen fra og med 1.1.2012, og Stjørdal kommune har søkt om medlemskap fra samme dato.

Styret

Før årsmøtet 2011:

Kirsten Haugum (NTFK)	vara: Inge Fornes (NTFK)
Ida Munkeby (STFK)	vara: Gleny Foslie (STFK)
Knut Vestbø (SMN)	vara: Kjell Morten Myrvang (SMN)
Arild Smolan (HiST)	vara: Rikke Moe Veie (HiNT)
Elin Rognes Solbu (Trondheim kommune)	vara: Birger Elvestad (Trondheim kommune)
Reidar Bye (SINTEF)	vara: Heidi Fosslund (NTNU)
Bjørn Ole Grodås (NTE)	vara: Rose Maiken Flatmo (Steinkjer kommune)

Kirsten Haugum har vært styrets leder.

Etter årsmøtet 2011:

Kirsten Haugum (NTFK)	vara: Inge Fornes (NTFK)
Ida Munkeby (STFK)	vara: Gleny Foslie (STFK)
Knut Vestbø (SMN)	vara: Kjell Morten Myrvang (SMN)
Arild Smolan (HiST)	vara: Rikke Moe Veie (HiNT)
Elin Rognes Solbu (Trondheim kommune)	vara: Gerhard Dalen (Trondheim kommune)
Nina Sindre (NTNU)	vara: Reidar Buvik (SINTEF)
Jan A. Foosnæs (NTE)	vara: Erik Revdal (Bioforsk)

Kirsten Haugum ble valgt til styrets leder og Ida Munkeby til styrets nestleder fram til neste årsmøte 2012.

Styremøter

Styret i Trøndelags Europakontor har i 2011 hatt 4 styremøter og styret har i alt behandlet 37 saker.

Ansatte og arbeidsmiljø

Vidar Segtnan ble ansatt som ny daglig leder fra og med januar 2011. En viktig del av daglig leders oppgaver er tilstedeværelse i Trøndelag gjennom regelmessige hjemmeaker. Ordningen med hjemmeaker har blitt intensivert i 2011.

Magnus Kjøraas avsluttet sin stilling som kontorets koordinator i Trøndelag ved utgangen av juni 2011. Karianne Kojen Andersen var ansatt som konsulent ved kontoret i Brussel første halvår 2011, før hun fra og med august 2011 tok over stillingen som koordinator lokalisert i Trøndelag. Lars Espen Bjørgum var ansatt som trainee i Brussel fra januar til november 2011. Mari Røsten begynte som trainee ved kontoret i Brussel i slutten av august 2011.

Kontoret etablerte våren 2010 et samarbeid med NTNU Europakunnskap, der mastergradsstudenter har et tre måneders praktikantopphold på Trøndelags Europakontor som en del av mastergradsstudiet. Tord Palmesen, Mari Sofie Korslund og Ingunn Syrstad Bøgeberg hadde i tur og orden et praktikantopphold på tre måneder i Brussel. Denne ordningen ble evaluert sommeren 2011, og både NTNU og Trøndelags Europakontor ønsker å videreføre praktikantordningen på permanent basis.

Sommeren 2011 hadde Hanne Christensen Lystad, som også er student ved NTNUs Europastudier, et tre ukers praksisopphold ved kontoret.

Europakontoret deler fortsatt kontorlokaler med Mid Sweden European Office. Kontorfellesskapet har et sterkt fokus på å skape et inkluderende og godt arbeidsmiljø med muligheter for personlig utvikling. Tilbakemeldinger fra traineer og ansatte beskriver arbeidsmiljøet som svært godt. Sykefraværet var i 2011 meget lavt.

Steinkjer 26.3.2012

Kirsten Haugum
Styreleder

Ida Munkeby
Nestleder

Arild Smolan
Styremedlem

Elin Rognes Solbu
Styremedlem

Knut Vestbø
Styremedlem

Nina Sindre
Styremedlem

Jan A. Foosnæs
Styremedlem

Vidar Segtnan
Daglig leder